

ZORUNLU BİR YANIT

EĞİTİM-İŞ'in eski Genel Başkanı Sayın Niyazi Altunya'nın eğitim ve öğretmen örgütçülüğüne ilişkin anı ve görüşlerini içeren "Öğretmen Örgütçüsünün Güncesi" başlıklı yazı dizisinin "TÖS'ten TÖB-DER'e" başlıklı 4. bölümünde (Cumhuriyet, 29 Kasım 1995), EĞİT-DER'in ilk Genel Kurul'u ve bu kurulca seçilen Yönetim Kurulu eleştirildi. Sayın İşık Kansu tarafından hazırlanan dizinin bu bölümündeki söz konusu eleştiri aynen şöyle:

"EĞİT-DER'in 4 Şubat 1989'da toplanan ilk Olağan Genel Kurulu'nda anlayış olarak 11 Eylül 1980'e geri dönüldü. EĞİT-DER Yönetim Kurulu, çok kısa süre sonra 5/4 olarak ikiye bölündü."

Sayın Altunya bu sözleriyle ne demek istiyordu? Bunu kestirebilmek için aynı bölümün bir başka yerinden aktarılan şu sözlere dönülmesi gerekmektedir:

"1974'e değin gerçek sendikal bir anlayışla görev yapan TÖB-DER, 1975 yazında toplanan genel kuruldan sonra "devrimci" bir çizgiye yöneldi. ...Örgüt, bu dönemde geriye saydı... Umutlar hep devrim sonrasına ertelendi. ...1978 yılında toplanan TÖB-DER Genel Kurulu'nda, kavga ve gürültü içinde oluşturulan "devrimci koalisyon" yönetimi tartışmalı oldu, örgüt parçalanma noktasına sürüklendi. ...12 Eylül gelmeden önce TÖB-DER işlevinden uzaklaştırıldı."

Sayın Altunya'nın, TÖB-DER'in öteki genel başkanlarının yanı sıra rahmetli Cemil Çakır'ı ve Sayın Gültekin Gazioglu'nu, yazısında niçin anılmaya değer bulmadığını da açıklayan bu sözleri, EĞİT-DER'in I. Olağan Genel Kurulu'na niçin böyle bir eleştiri getirdiğini anlamaya yetiyor. Besbelli ki, Sayın Altunya bu genel kurulu, EĞİT-DER yönetimine TÖB-DER'deki grupların bileşimini simgeleyen bir kurulu getirmesinden dolayı eleştirdi ve bunun, TÖB-DER'i "parçalama noktasına sürükleyen", "devrimci koalisyon", "anlayış"ının EĞİT-DER'e aynen taşınması anlamına geldiğini söylemek istedi. Bu savını doğrulamak için de EĞİT-DER Yönetim Kurulu, çok kısa süre sonra 5/4 olarak ikiye bölündü" dedi.

Oysa ki, bu sözler gerçeği yansıtmıyor. Şöyle ki:

31 Ağustos 1990'daki 2. Olağan Genel Kurulu'yla 1 Yıl 7 ay süren olağan süresini tamamlayan EĞİT-DER Yönetim Kurulu, "çok kısa süre sonra" değil, göreve başlamasından 1 yıl 4 ay sonra, ya da 2. Olağan Genel Kurul'a 3 ay kala, bu satırların yazarının 24 Mayıs 1990'da 4'e karşı 5 oyla Genel Başkanlıktan düşürülmesiyle ikiye bölündü.

İkincisi, EĞİT-DER'in kuruluş dönemi yönetimi de eski genel başkanlar ve onların yanı sıra belirlenen 3 kişiyle, varlıkları sürüp gelen TÖB-DER içi grupları simgelemeyi gözeten bir anlayışla oluşturulmuştu ve Sayın Altunya, o yönetime bugün olduğu gibi o zaman da itiraz etmemişti. Üstelik bu da varken, siyasal yaşamda ancak şimdilerde tanık olunabilen sol birlik çabalarının bundan 6-7 yıl önce ilk kez EĞİT-DER'de gerçekleşmiş olmasını hâlâ yadırgıyor olmak, yadırganması gereken bir davranış değil midir?

Öyleyse EĞİTİM-İŞ'in kuruluşundan 4 gün önceye rastlayan bu bölünmenin nedenini, yönetimin TÖB-DER'deki grupların bileşiminden oluşmasına bağlamaya çalışmak, Sayın Altunya açısından bir çelişkidir de.

EĞİT-DER'in "sendikal haklar savaşımcısı" kimliğini kazanışı, büyük ölçüde aynı yönetim döneminde. Sayın Altunya ve öteki arkadaşlarımız EĞİTİM-İŞ'i bu kimliğin kazanılması sürecinin sonunda kurmuşlardır. Dahası, eğitim işkolundan sonra kamunun öteki işkol-larında da sendika girişimlerinin başlaması, dinamik varlıkları ve özgürleşme eylemleriyle bugün kamuoyunun ilgi odağına yerleşmiş bulunan kamu emekçileri sendikalarının varoluşu, EĞİT-DER'in sendikal haklar savaşımının sonucudur.¹ Kısacası EĞİT-DER, özellikle bu yönetim döneminde TÖDMF'nin, TÖS'ün, İLK-SEN'in, TÖB-DER'in ürünü olduğunu kanıtlamakla kalmamış, onları ve kendini üretmeyi de başarmıştır. Bu başarıda hiç kuşkusuz Sayın Altunya'nın ve bu konuda vaktiyle onun gibi düşündüklerini bildiğimiz kimi arkadaşımızın her şeye karşın katkıları vardır. O nedenle, Sayın Altunya'nın ve de hâlâ varsa onun gibi düşünenlerin kendilerine de haksızlık ettikleri sanırım söylenebilir.

Bir şey daha: Nasıl ki EĞİT-DER oluşumunu ona borçluysa, abece der-gisi de o dönemde değerini daha çok, sendikaya geçiş başarısının sahibi olan EĞİT-DER'e borçludur. Ama bir "örgütçü" olarak Sayın Altunya, çoğu zaman olduğu gibi konumuz olan yazısında da EĞİT-DER'i ve onun sendikal haklarla ilgili başarısını özenle gözardı edebilmekte, o dönemin odağına, hem de kurulduğunda EĞİT-DER'in resmi yayın organı yapılan abece'yi koyabilmektedir. Dahası, bu yazısında, "askeri yönetimin etkisi ve ağırlığı" altında "bir çok eski örgütçü ve devrimci arka-daşımız" abece'yi çıkarmaya cesaret edemediler demeye getirmekte, EĞİT-İŞ Şirketi'nin ve abece'nin resmi kurucusu arkadaşlarımızın bile birçoğunu incitebilecek olan böylesine ağır bir suçlamayı kolaylıkla göze alabilmektedir.

---

¹ Bkz: Feyzullah Ertuğrul, EĞİT-DER ve Kamu Emekçileri Sendikaları. Mülkiyeliler Birliği Dergisi. Şubat 1995. Sayı 176.

Konuyla ilgili son sözümüz şudur: Herhalde yaşam, EĞİT-DER'i TÖB-DER'deki gruplardan -TÖB-DER'in başına gelenlerin faturasını bütünüyle onlara çıkarırcasına- sakınmayı değil, Parlamento'yu ve siyasal partileri bile silip süpüren 12 Eylül gerici askersel darbenin sillesini yedikten sonra, birlik ve bütünlüğün, dinamizmin, dönüştürücü etkinliğin simgesi olabilecek bir EĞİT-DER için, Sayın Altunya'nın yazısında alaycı bir dille, altı çizilerek “*devrimci koalisyon*” diye nitelenen türden bir yönetimden yana olmayı doğrulamıştır. O dönemin EĞİT-DER yönetiminde gerilimli uğraklardan hiç geçilmemiş midir? Kuşkusuz ki geçilmiştir. Ama onları tümüyle TÖB-DER'deki çekişmelerin uzantısı gibi göstermeye çalışmak, kimi kişisel yanlışlardan ve uyumsuzluklardan büsbütün soyutlamak, hele genellemek ya da dönemin tamamına yayarak süreci bundan ibaretmiş gibi göstermeye çalışmak, sözcüğün tam anlamıyla haksızlıktır.

Bir nokta daha: Sayın Altunya, yazı dizisinin aynı bölümünde, yine herhangi bir kanıt gösterme gereği duymaksızın ve yine indirgemeci bir tutumla, bir de TÖS'ün iç muhalefeti suçlamıştır. Şöyle demiştir:

“Kendi iç muhalefeti TÖS'ü sürekli” tutuculukla ve 'pasiflikle' suçladı. Bu haksızlıktı.”

Ve eklemiştir: “Eğer iktidar/işveren kulak verseydi ve iç muhalifler insafli olsaydı TÖS daha başarılı bir deneyim bırakacaktı. ...”

“İşveren hak verseydi” anlamına da gelebilecek olan ve “Hak verilmez alınır” özdeyişini çağrıştıran “İşveren kulak verseydi” sözünün altında yatan sendikal anlayış bir yana; bugün daha sağlıklı bir değerlendirme olanağına sahipken TÖS olayına 30 yıl öncesinin önyargılarıyla bakmak, onun iç muhalefeti dış muhalefetle birlikte, köstekmiş gibi göstermeye çalışmak Dr. Niyazi Altunya'ya yakışmış mıdır?..

Cumhuriyet, 30 Ocak 1996